

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 5 від 28 квітня 2023 р.

Голова Приймальної комісії,
Президент університету

 Михайло ПОПЛАВСЬКИЙ

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 034 Культурологія

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА Культурологія

Освітній ступінь Магістр

Основа вступу НРК6, НРК7

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри івент-
менеджменту та індустрії дозвілля
Протокол № 16 від 06.04.2023 р.

КИЇВ 2023

Пояснювальна записка

Програма для проведення фахового іспиту при вступі на навчання для здобуття освітнього рівня «Магістр», спеціальності 034 «Культурологія» на основі раніше здобутих освітніх ступенів (освітньо-кваліфікаційних рівнів) вищої освіти, проводиться у формі тестових завдань з основних освітніх компонент теоретичної та професійно-практичної підготовки; містить у собі перелік питань, які охоплюють загальний комплекс завдань, що мають перевірити рівень знань та вмінь вступника. Тестові завдання проводяться з таких освітніх компонент: «Історія української культури», «Історія зарубіжної культури», «Етнографія» та ін.

Програма вступного фахового іспиту покликана вирішити такі завдання:

- комплексно перевірити якість засвоєних знань у галузі культурології;
- виявити рівень володіння вступниками знань із культурології, історії української культури, історії зарубіжної культури, менеджменту у сфері культури та вмінь застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Порядок проведення вступного фахового іспиту:

- допуск до вступного фахового іспиту вступників здійснюється за наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу (паспорта, свідоцтва про народження тощо);
- вступний фаховий іспит проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією КНУКіМ;
- вступникам дозволяється мати при собі ручку з чорнилом (пастою);
- вступник отримує лише один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не передбачається;
- під час вступного фахового іспиту не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- перескладання вступного фахового іспиту не дозволяється.

Укладачі:

Гайдукевич К. А. – кандидат культурології, доцент кафедри івент-менеджменту та індустрії дозвілля

Петрова І.В. – доктор культурології, професор кафедри івент-менеджменту та індустрії дозвілля

Поліщук Л. О. – кандидат культурології, доцент кафедри івент-менеджменту та індустрії дозвілля

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Первісна культура на території України

Культура як спосіб буття людини і суспільства. Еволюція поглядів на поняття «культура». Характеристика понять «культура», «культурність», «культурна діяльність». Особливості становлення первісної культури. Протокультура та її сутнісні характеристики. Від протокультури до культури. Синкретичний характер мислення первісної людини. Феномен пізньопалеолітичного мистецтва та його розвиток на території України. «Неолітична революція» та її значення для розвитку матеріальної і духовної культури людства. Землеробська культура. Трипільська культура та її значення для культурних процесів на теренах України. Скіфо-сарматська культура, її особливості та вплив на розвиток матеріальної і духовної культури. Грецька колонізація Північного Причорномор'я та Приазов'я у III–I ст. до н.е. Основні пам'ятники матеріальної культури античних міст Північного Причорномор'я. Слов'яни на теренах Європи з I тис. н.е. Культура східних слов'ян. Перші письмові свідчення про слов'ян у джерелах. «Повість временних літ» про культуру й звичаї східних слов'ян. Розселення східних слов'ян на теренах України. Східнослов'янська культура: зарубинецька, черняхівська культура. Слов'янські вірування, релігія та міфологія.

Культура Русі-України (IX–XII століття)

Роль культурних процесів у становленні та розвитку державності на теренах України у раннє середньовіччя. Період Русі – якісно новий етап у розвитку слов'янських культур. Русь-Україна і Візантія – культурні взаємодії та взаємопливи. Соціокультурна обумовленість впровадження християнства. Особливості синтезу язичницьких традицій і християнства в давньоруській культурі. Значення християнізації Русі для розвитку культури. Значення писемності та усної народної творчості для виникнення і розвитку давньоукраїнської літератури. Перекладна, паломницька та оригінальна література. Заснування православних монастирів як центрів освіти, літописання, літератури, науки. Києво-Печерський монастир – головний центр культури православ'я. Архітектурне монументальне, кам'яне будівництво, сакральна архітектура і живопис. Видатні правителі та їхня культурна політика: Володимир Великий, Ярослав Мудрий. Прикладне мистецтво. Звичаї та обряди. Музика. Скомороство як феномен давньоруської культури. Взаємозв'язок і взаємоплив культури Русі-України та культур інших народів/держав.

Культура Галицько-Волинської держави (XII – перша половина XIV століття)

Процеси роздробленості та культурні процеси. Розвиток культури Галицького князівства. Особливості історичного і культурного розвитку Волині і Галичини. Посилення католицького впливу. Данило Галицький як найвидатніша постать історії і культури Галицько-Волинської держави першої половини XII ст. Особливості історичного і культурного розвитку Волині і Галичини. Посилення культурної своєрідності руських земель, їх орієнтація на різні етнокультурні традиції. Утвердження самоназви «Україна» в літописах. Київський літопис, Галицько-Волинський літопис. Міста Галицько-Волинського князівства як осередки духовної культури, центри літописання та книгописання. Поширення освіти серед різних верств населення. Архітектура Галицько-Волинського князівства, поєднання в ній візантійсько-кіївської просторової композиції з елементами романського стилю.

Розвиток української культури у литовсько-польську добу (друга половина XIV – перша половина XVI століття)

Культурні традиції та звичаї Русі-України в соціально-політичному і культурному житті Литовського князівства. Давньоруська мова як важливий чинник розвитку культури Литовського князівства. Роль православної церкви в культурно-освітньому русі та державотворчому процесі. Організація освіти. Спадкоємність правових звичаїв Русі-України у законодавчих актах Великого князівства Литовського. Руські літописи в польських та литовських хроніках. Література,

архітектура, живопис періоду литовського правління. Вплив київського фрескового живопису на східноєвропейське сакральне мистецтво. Культурні взаємини з народами Сходу, їх вплив на звичаї і побут народів, що населяли українські землі.

Національно-культурне піднесення (друга половина XVI – перша половина XVII століття)

Суспільно політичні та історичні умови розвитку культури у II пол. XIV–I пол. XVI ст. Православні братства – осередки громадянського суспільства. Роль православної релігії і Церкви у створенні нової етнокультури. Монастирі як культурні осередки.

Вплив і поширення гуманістичних ідей західноєвропейського Відродження в Україні. Зачинателі гуманістичної культури в Україні: Юрій Дрогобич, Павло Русин із Кросна, Лукаш з Нового Міста, Станіслав Оріховський, Шимон Шимонович. Поширення діяльності українських гуманістів на польські землі та інші європейські країни. Острозька слов'яно-греко-латинська школа та князь Костянтин Острозький. Педагогічна, літературно-філософська, видавнича діяльність на межі XVI–XVIIст. Роль меценатів у заснуванні Львівського, Луцького, Київського братств. Києво-Могилянська колегія та київський митрополит Петро Могила. Книгодрукування. Друкарні Івана Федоровича у Львові і Острозі.

Українська культура козацько-гетьманської доби (друга половина XVII–XVIII століття)

Національно-визвольна війна середини XVII ст. в думах і піснях. Стан української культури в нових умовах державності. Козацькі літописи – Самовидця, Г. Грабянки, С. Величка, Я. Лизогуба про культуру життя та побут українського козацтва. Козацька народно-побутова культура. Освітній рух за часів козацтва. Дума як окремий жанр пісенної творчості українського народу. Освітній рух за часів козацтва. Києво-Могилянська академія і поширення західноєвропейських ідей гуманізму та просвітництва. Професура Києво-Могилянської академії: І. Гізель, С. Яворський, М. Козачинський, Г. Кониський, Ф. Прокопович та ін. Характерні особливості українського козацького бароко у другій половині XVII ст. Бароко в українській архітектурі, зокрема Києва та Києво-Печерської Лаври кінця XVII ст. Внесок гетьмана І.Мазепи в розвиток української культури і мистецтва. Розвиток декоративно-прикладного мистецтва.

Розвиток української національної культури XIX століття

Колоніальна політика Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій, вплив соціально-політичних подій на розвиток культури. Романтизм як загальноєвропейське явище в мистецтві і культурі України. Національна модель романтизму як ідейно-філософський і художньо-естетичний феномен 20-40-х років XIX ст. Освіта, література, музика, театр у системі національно-культурного відродження. І. Котляревський – основоположник народно-побутової української мови. Значення творчості Тараса Шевченка для української історії та культури. Українське національно-культурне відродження: його провідні ідеї. Характерні особливості розвитку народницького періоду. Пробудження в середовищі інтелігенції інтересу до історичного минулого свого народу, його побуту. Національно-культурне відродження західноукраїнських регіонів. «Руська трійця» та її значення. Відкриття у Львівському університеті кафедри української мови і літератури. Розвиток професійного музичного мистецтва. М.В. Лисенко. Відродження музичної культури в Галичині. Творчість М. Вербицького, А. Вахнянина, Д. Січинського та ін. Перші професійні театри. Творча діяльність трупи М. Кропивницького.

Українська культура на межі XIX–XX століть

Громадсько-культурне життя в українських землях на межі XIX–XX ст. у складі двох імперій, їх спільні та відмінні риси. Реформування греко-католицької (уніатської) церкви, її значення в утвердженні національної самосвідомості, освіти, культури в Галичині. Митрополит Андрій Шептицький, його благодійницька діяльність. Наукове товариство ім. Шевченка – НТШ у Львові. Реорганізація НТШ на зразок Академії наук, збирання фондів в бібліотеки, згуртування науковців. Розвиток книгодрукування, української преси. Плеяда видатних істориків кінця XIX – початку XX ст. Оформлення Національних українознавчих шкіл: історіографії та історіософії

(М. Костомаров, М. Грушевський), археології (В. Антонович), антропології (Ф. Вовк); етнології та літературознавства (М. Драгоманов, П. Петров, М. Шашкевич), мовознавства (О. Потебня, П. Житецький, А. Кримський).

Відродження української культури в роки національно-визвольних змагань (1917–1921 роки)

Культурний, освітній, громадський рух в Україні доби Центральної Ради. Встановлення влади гетьмана Павла Скоропадського, його особистий внесок у розвиток української культури. Освіта, наука, мистецтво в Україні періоду Гетьманату. Реформа освіти. Створення Національного архіву. Заснування Української Академії наук (УАН), Української Академії мистецтв, Українського історичного музею. Новий етап розвитку українського театру. Українська наука у світовому контексті. Створення ВУАН. Розвиток історико-філологічних, фізико-математичних, соціально-економічних наук. Популяризація наукових знань. Доробок істориків М. Грушевського, Д. Багалія, Д. Яворницького. Наукова діяльність А. Кримського. Дослідження в галузі літературознавства, етнографії, мистецтвознавства, математики, хімії, економічної географії, статистики і етнографії, історії права, ботаніки і біології, геології. В. Вернадський – перший президент Академії наук. Українське книгодрукування та українська преса. Особливості основних напрямків і течій в українській художній культурі.

Українська культура у міжвоєнний період (20–30-ті рр. ХХ століття)

Політика «українізації» 1920-х рр. Культурне життя за радянської влади в Україні. Результати і наслідки українізації 1920-х рр. Провідники політики українізації – наркоми освіти О. Шумський, М. Скрипник та українська інтелігенція. Українізація преси, театрів, початкової, середньої і вищої освіти. Розвиток української науки. Діяльність наукових та науково-технічних товариств. Письменницькі організації «Плуг», «Ланка», «Гарт», ВАПЛІТЕ та ін. Ідейні лідери та художні платформи футуризму (Михайло Семенко), символізму (Павло Тичина), неокласики (Максим Рильський, Микола Зеров). М. Хвильовий, драматург М. Куліш, поети П. Тичина і М. Бажан, прозаїки П. Панч, Ю. Яновський, І. Сенченко в літературному процесі 1920–30-х рр. Особливості розвитку культури у 30-х рр. «Розстріляне відродження». Антицерковна політика радянської влади. Культурне життя у західноукраїнських землях. Культурні зв'язки з УРСР.

Українська культура в роки Другої світової війни і повоєнної відбудови (1939–50-ті рр. ХХ століття)

Евакуація та втрата культурних цінностей в перші роки війни. Підпільна, партизанска та визвольна боротьба у народній та художній творчості. Роль мистецтв у пропаганді та агітації воюючих сторін. Розвиток масової та підпільної культури у роки війни. Відкриття українських шкіл, гімназій та інших закладів освіти. Культурна діяльність української інтелігенції на окупованих територіях України (Аркадій Любченко, Анатолій Гак, Тодось Осьмачка, Іван Багряний та ін.). Політика у сфері культури нацистської окупаційної влади. Культура як складова ідеологічної системи. Друга світова війна в українській культурі.

Українська культура у другій половині 50–80-х років ХХ століття

Культурні процеси у період «Відлиги». Згортання демократичних завоювань наприкінці 50-х на початку 1960-х рр., її наслідки для України. Провідна роль УРСР та українських вчених у відновленні наукового потенціалу СРСР. Створення нових науково-дослідних установ Академії наук УРСР. Реформа освіти. Творчість шістдесятників. Активізація наукової та мистецької діяльності інтелігенції. Нове покоління українських письменників, поетів, критиків. Формування дисидентського руху творчої інтелігенції як руху національного опору тоталітарному режимові. Український кінематограф 1960-х років. Київська кіностудія ім. О. Довженка. Мистецтво в періоди застою і перебудови.

Розвиток культури незалежної України

Акт проголошення незалежності України в українській культурі. Побудова правової основи української державності та правові засади розвитку культури. Соціально-культурна перебудова громадського, наукового і культурного життя. Розвиток української науки.

Національна академія наук України (НАН України). Розвиток українського мистецтва. Відродження української кінематографії. Створення нових театральних труп і колективів, малих камерних театрів, театру одного актора. Становлення антрепризи в Україні. Новаторська діяльність українських театральних режисерів. Національна опера і балет. Класична музика. Український музичний авангард. Розвиток української поп- і рок-музики та інших музичних напрямів. Рок-опери, мюзикли. Сучасні українські композитори і виконавці естрадних пісень. Культура української діаспори у світі як складова частина української культури.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Береза Р. Мистецька слава України: у пошуках євшан-зілля. Львів : Література та мистецтво, 2021. 544 с.
2. Гречко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури: підручник. Київ : Літера ЛТД, 2002. 463 с.
3. Історія української культури / за ред. О. Павлова. Київ : Центр учебової літератури, 2012. 368 с.
4. Павленко С., Щербак М., Сорока Ю., Булгаков Ю. Джерела з історії культури України: навч. посібник. Ч. 1. Київ : Логос, 2017. 147 с.
5. Плохій С. Брама Європи. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 496 с.

«ІСТОРІЯ ЗАРУБЕЖНОЇ КУЛЬТУРИ»

Культура первісного суспільства

Особливості первісної культури та її хронологічні межі. Періоди становлення первісного суспільства. Зародження матеріальної та духовної культури. Синкретична свідомість первісного суспільства. Розподіл праці між чоловіками і жінками. Виготовлення знарядь праці. Неолітична революція та культура раннього землеробства. Виготовлення керамічного посуду. Розвиток духовної культури – мови та мислення. Розвиток писемності: піктографії, ідеографії та фонографії. Зародження первісного мистецтва: насکельні зображення, ритуальні танці, дрібна пластика. Пам'ятки матеріальної культури первісного живопису. Зародження первісних форм релігії: тотемізм, фетишизм, анімізм, магія.

Культура Стародавнього Ірану

Виникнення найдавніших цивілізацій Стародавнього Сходу, хронологічні межі. Клинописна система писемності. Пам'ятки шумерської літератури – сказання про Гільгамеша. Найдавніша бібліотека «глиняних книг» заснована царем Ашшурбанапілом. Перший в історії збірник законів «Кодекс Хаммурапі». Епічна література Месопотамії «Золотий вік людства і райське життя». Вавилонська культура, її генетичний зв'язок із шумеро-аккадською цивілізацією, найголовніші досягнення. Релігійні форми духовного життя. Міфологічні уявлення. Розвиток образотворчого, ювелірного та будівельного мистецтва. Архітектура Месопотамії.

Культура Стародавнього Єгипту

Особливості культури Стародавнього Єгипту. Створення ієрогліфічної системи письма. Дешифрування ієрогліфів вченим Франсуа Шампольйоном за допомогою Розетського каменя. Культура писців «начальника печаті всіх письмових справ». Винайдення папірусу. Шкільна освіта: школи при дворі фараона, при храмах, школи другого ступеня. Принципи давньоєгипетської етики – «правила Маат». Своєрідність світосприйняття, система вірувань стародавніх єгиптян. Культура Амарни, релігійна реформа фараона Ехнатона. Пам'ятки монументальної архітектури Стародавнього Єгипту.

Культура Стародавньої Індії

Особливості культури Стародавньої Індії. Культура Мохенджо-Даро і Хараппи. Вплив індоєвропейських племен на духовну культуру Індії. Упанішади – давньоіндійська література. Ведична релігійна література. Епічні поеми «Махабхарат» та «Рамаяна». Буддизм як світова культурна традиція Індії. Пам'ятка матеріальної культури – велика ступа в Санчі. Правила «Маат» – верховний принцип давньоєгипетської етики. Релігійна освіта Індії: університети-монастири –

печери Аджанти, храми Еллори. Архітектурна пам'ятки Індії – мавзолей Тадж-Махал.

Культура Стародавнього Китаю

Особливості культури Ян-шao. Розквіт китайської культури за часи династії Цинь та династії Хань. Виникнення ідеографічного письма, згодом перетвореного на іерогліфічну каліграфію. Ієрогліфи – витвір китайської культури. Винайдення паперу. Систематизація літературної спадщини в «П'ятикнижжі»: «Книзі пісень», «Книзі історій», «Книзі перемін», «Книзі обрядів». Вищий навчальний заклад в Китаї – «Тайсюе». Культурна традиція містобудування. Пам'ятки матеріальної культури Китаю – пагоди. Культурно-релігійний світогляд Стародавнього Китаю. Великий шовковий шлях. Культурна традиція, ритуал – чайна церемонія.

Культура Стародавньої Греції

Витоки та хронологічні межі Античної культури. Характеристика поняття «античність», «антична культура». Особливості критської культури. Письмові пам'ятки Крита. Крито-мікенська культура. Гомерівським період грецької культури. Епічні поеми «Одіссея» та «Іліада». Архаїчний період грецької культури. Давньогрецька освіта. Заснування Платонівської академії. Грецька література. Класичний період грецької культури. Народження грецької трагедії. Поняття «катарсис» у давньогрецькій культурі. Народження драматичного жанру – комедії. Поява грецького театру. Ораторське мистецтво. Стародавні Олімпійські ігри. Елліністична культура. Олександрія – центр культури еллінізму. Грецька міфологія. Мистецтво Стародавньої Греції.

Культура Стародавнього Риму

Культура раннього Риму. Особливості державного устрою та світосприйняття римлян. Культура Риму часів аристократичної республіки. Система виховання й освіти в Стародавньому Римі. Наука і мистецтво Стародавнього Риму. Римський театр. Перша газета «Щоденні діяння римського народу». Культура епохи імперії. Римська література. Перший в європейській літературі переклад. Перша виставки моди в Римі. Міфологічні уявлення римлян. Римський форум. Шедеври давньоримської архітектури – Колізей, Пантеон.

Культура Візантії

Витоки та хронологічні межі культури Середньовіччя. Основні періоди культурного розвитку Візантії. Заснування Константинополя. Християнство як світоглядна основа візантійської культури. Протистояння між іконоборцями та іконошанувальниками. Космополітичний характер культури Візантії та її вплив на культуру Київської Русі і середньовічної Європи. Система освіти Візантії. Наукові центри Візантії. Розвиток вищої школи. Константинопольський університет. Візантійська література. Храм Св. Софії як найвидатніший витвір візантійської архітектури.

Культура західноєвропейського Середньовіччя

Особливості середньовічної культури. Значення християнства для розвитку європейської культури. Створення придворної академії в Ахені. Розвиток освіти і науки. Схоластика. Виникнення перших західноєвропейських університетів. Лицарська культура, її основні вияви. Куртуазна література. Народна карнавальна культура, її характерні особливості. Література середньовіччя. Романський художній стиль. Готична епоха в культурному житті середньовічної Європи.

Культура Відродження

Історичні передумови становлення культури Відродження. Хронологічні межі культури Відродження. Новий світогляд культури Відродження – гуманізм. Антропоцентризм – провідна риса культури Відродження. Розвиток науки і освіти в добу Відродження. Видатні вчені епохи Відродження. Мистецтво Відродження. Мистецтво італійського Ренесансу. Франческо Петрарка – перший європейський гуманіст, засновник нової системи культурних цінностей. Уїльям Шекспір – геніальний драматург, режисер, гуманіст пізнього Відродження. Художня культура північного Відродження. Значення спадщини античності для культури Ренесансу.

Культура Просвітицтва

Історичні умови і визначальні фактори розвитку культури Просвітицтва. Хронологічні межі культури Просвітицтва. Перебудова суспільних відносин на основі розуму, рівності, справедливості. Ідеї Вольтера, Дідро, Руссо, Гердера. Провідна роль науки у суспільстві. Літературна творчість доби Просвітицтва, представники. Формування національних наукових і мистецьких шкіл. Основні напрямки в мистецтві. Художні стилі епохи Просвітицтва. Творчість Караваджо, Веласкеса, Рубенса, Рембрандта. Становлення класичної музики. Творчість Баха, Моцарта, Бетховена. Література епохи Просвітицтва.

Культура XIX ст.

Історичні умови розвитку та особливості становлення культури у XIX ст. Хронологічні межі культури XIX ст. Промисловий переворот та головні технічні винаходи. Система обміну інформацією і взаємодії вчених різних країн. Створення численні незалежних наукових товариств. Розвиток науки. Специфічна форма інтеграції науки і техніки – відкриття кінематографа. Літературно-мистецькі течії: романізм, реалізм, натуралізм. Народження нового музичного жанру – оперети. Імпресіонізм – мистецька течія у живописі, літературі, музиці. Культура модерну. Представники.

Культура XX ст.

Визначальні фактори розвитку культури в XX ст. Західноєвропейська література XX ст., представники. Нові течії в живописі й музиці. Сутність експресіонізму та його значення для культури XX ст. Європейський театр в XX ст. Екологічна культура і глобальні проблеми сучасності. Тоталітарна культура, характерні риси. Масова культура і її роль в сучасному суспільстві. Жанри масової культури. Офіційна культура. Контркультура. Поп-культура та її роль у формуванні естетики другої половини XX ст. Культура та антикультура. Модернізм і постмодернізм.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Блек Дж. Історія світу від найдавніших часів до сьогодення / пер з англ. О. Буйвола. Харків : Віват, 2021. 256 с.
2. Еко У. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка. Харків : Фоліо, 2020. 523 с.
3. Історія середніх віків. Практикум. Ч. 1 / упоряд. В. Гордієнко, Г. Гордієнко, І. Кривошєя, О. Салата. Київ : КНТ, 2018. 545 с.
4. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 584 с.
5. Левчук Л. Історія світової культури. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 398 с.
6. Множинська Р.В. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. Київ: КНУТД, 2018. 396 с.
7. Сабадаш Ю., Нікольченко Ю., Пахоменко С. Історія культури Італії. Київ : Ліра-К, 2021. 228 с.

«ЕТНОГРАФІЯ»

Основні поняття і категорії етнографії

Етнографія, етнологія, народознавство – еволюція поглядів на вивчення етносу. Місце української етнографії серед інших гуманітарних наук. Предмет, об'єкт та завдання української етнографії. Складові етнографічної науки. Завдання української етнографії у системі збереження народних традицій, звичаїв та історії.

Основні поняття та категорії (етнос, нація, народ) та їх співвідношення. Формування уявлень про етнічні процеси на теренах України у різні історичні періоди. Джерела вивчення етнографії (писемні, усні, речові), основні методи етнографічних досліджень (основні та допоміжні). Формування самостійного предмету, об'єкту та методології етнографії. Комплексний підхід в етнографії, міждисциплінарні дослідження. Еволюція основних методів етнографічних досліджень.

Основні етапи становлення і розвитку етнографії України.

Українська етнографія як самостійна галузь знань

Етнографічні дані в історичних джерелах. Літописні джерела про східнослов'янські народи. Середньовічні літописи, козацькі хроніки, записи мандрівників та полемічна література про традиції українців.

Передумови становлення української етнографії наприкінці XVIII ст. Етнографічні дані в топографічних описах. Художня література як джерело етнографічного матеріалу (Г. Сковорода, І. Котляревський, Г. Квітка-Основ'яненко).

Розвиток науки у XIX ст.: від етнографії до етнології. Основні наукові осередки (Львів, Харків, Київ) та напрями досліджень. Етнографічні дослідження М. Максимовича, М. Костомарова, Т. Шевченка, М. Драгоманова, П. Чубинського та інших українських гуманітаристів. Південно-західний відділ Російського географічного товариства та Наукове товариство ім. Шевченка – перші етнологічні наукові осередки в Україні. Антропологічна школа Ф. Вовка. Етнологічна діяльність ВУАН та НТШ. Українська радянська етнографічна наука. Розвиток української етнології наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. (наукова та музейна робота). Етнологія сучасності. Вивчення української етнології у дослідженнях науковців діаспори. Сучасні виклики перед етнологічною наукою, перспективи народознавчих досліджень.

Етногенез українців

Поняття «етногенезу». Пошук методологічних основ встановлення походження українців. Залюднення території України. Індоєвропейська спільнота. Формування слов'янської спільноти. Літописні східнослов'янські племена. Виокремлення українського етносу зі східнослов'янської спільноти. Різноманітність поглядів на походження українського народу. Історичні етапи розвитку українського народу. Демографічні процеси на території України та їх вплив на формування українського етносу. Міграційні процеси. Культурна дифузія.

Історико-етнографічне районування України та його особливості

Історико-етнографічне районування України та його особливості. Поняття про «історико-етнографічний регіон (район/область)» у науковій літературі. Особливості формування історико-етнографічних регіонів їх типологія. Етапи етнографічної регіоналізації України. Етнографічні групи українців. Етнічний склад населення України. Історико-етнографічні райони України (Середня Наддніпрянщина, Поділля, Полісся та Волинь, Карпати, Слобожанщина, Південь (Степова) Україна). Регіональні особливості культури та побуту українців. Українські етнічні землі за межами сучасних кордонів України.

Формування української етнічної території

Історія формування національного складу населення України. Населення українських земель періоду неоліту та енеоліту. Кочові народи на території України. Велике переселення народів. Населення українських земель періоду Русі-України. Навали кочовиків та їхній вплив на етнічний склад населення. Українські землі у складі іноземних держав та українська етнічність.

Походження назви «Україна» та «українці», генеза понять. Етнічна та національна культура. Традиційна культура. Етнічні стереотипи. Національна самосвідомість. Виміри національної самобутності (руський, козацький, сучасний). Побутовий та ідеологічний рівень етнічної самосвідомості. Національна, етнічна та регіональна самосвідомість.

Антрапологічне районування українців

Предмет вивчення антропології. Етнологія та антропологія (соціальна антропологія). Перші спроби антропологічного районування України Ф. Вовка. Антропологічні типи, їх різновиди та особливості. Методи антропологічної класифікації. Різноманітність підходів до антропологічного районування України. Основні антропологічні райони. Характерні антропологічні риси українців.

Етнічний склад населення сучасної України

Етнічне різноманіття населення України. Історичний контекст появи представників різних етносів на українських землях, їх вплив на українську культуру. Сучасні особливості

міжетнічних відносин в Україні. Культурна та мовна асиміляція етносів. Державна політика у сфері міжетнічних відносин та захисту прав національних меншин.

Українська діаспора

Українці в світі: міграційні процеси, їх причини та чисельність. Особливості адаптації до життя в новому середовищі. Особливості самоідентифікації та збереження культурних традицій. Зв'язок з Батьківчиною та його значення у збереженні традиційної культури. Об'єднання діаспори та її завдання. Найбільші центри зарубіжного українства.

Традиційний господарський комплекс українців

Поняття «господарського комплексу» в етнографії. Господарсько-культурний тип та фактори, що визначають його формування. Традиційні галузі господарства та їх еволюція (землеробство, скотарство, мисливство, збиральництво, рибальство, бджільництво тощо). Еволюція господарської діяльності. Традиційні промисли та ремесла (гончарство, деревообробка, ковальство, ткацтво тощо). Господарювання та народні звичаї. Прояв господарських традицій в обрядовості.

Традиційний український одяг: генеза та його роль в сучасній культурі

Основні елементи традиційного українського одягу. Походження, значення та генеза окремих елементів одягу. Регіональна специфіка одягу, її особливості. Технології виготовлення одягу. Повсякденний та святковий одяг. Дитячий одяг. Супутні елементи та аксесуари.

Елементи традиційного одягу в сучасній українській культурі. Одяг як самоідентифікатор українців.

Побут та соціальна взаємодія в українському суспільстві

Особливості традиційного побуту. Облаштування житла та двору. Інтер'єр та екстер'єр традиційного житла. Система харчування та особливості народної кулінарії. Обробка та зберігання продуктів. Повсякденні та святкові страви. Поняття «традиційної української кухні». Образ хліба у народній культурі.

Сільська та міська громади, особливості внутрішньої та зовнішньої взаємодії. Функції громади, громадський побут. Звичаєве право. Роль релігії у громадському житті. Поняття «ініціація».

Сімейні відносини та родинна обрядовість

Сімейна спорідненість та її значення. Історичні типи та форми української сім'ї. Відносини між членами родини, сімейна ієрархія, статева і вікова стратифікація. Проблема внутрішньої сімейних взаємин. Функції сім'ї. Дошлюбні відносини, сім'я та шлюб.

Звичаї та обряди української родини. Особливості обрядової культури народження, хрещення, шлюбу. Традиції кумівства. Поховальні традиції та культ пращурів. Сімейні цінності.

Вірування, повір'я, звичаї і свята українського народу

Первооснова українських традицій. Пережитки язичництва у християнській культурі (демонологія, міфологія, анімізм, тотемізм). Дуалістичні та синкретичні ідеї у народних віруваннях. Пантеон та пандемоніум. Роль християнства у формуванні традиційного буття. Народні символи.

Народно-обрядовий календар. Найважливіші свята зимового, весняно-літнього та осіннього циклу свят.

Українська мова як визначальний чинник етнотворення.

Народні знання, світоглядні уявлення, мораль

Мова як форма духовного і культурного буття етносу, його ментальності. Українська мова – головний чинник формування національної самосвідомості. Витоки української мови, формування української літературної мови. Наступ на українську мову та спроби її викорінення. Сучасний стан української мови, державна політика у сфері застосування мов. Мова як засіб самоідентифікації та консолідації суспільства. Різноманітність поглядів на роль мови в

етнонаціональних процесах.

Традиційні уявлення про навколошній світ. Релігійний фактор у формуванні світогляду українців. Господарська діяльність та її вплив на світогляд. Прикмети та прогностичні традиції суспільства. Індивідуальна та колективна мораль.

Усна народна творчість

Різноманітність підходів до визначення поняття «фольклор», його основні ознаки. Джерела формування фольклорних традицій. Основні різновиди усих народних творів (поезія, дума, казка, притча, анекдот, загадка, приказка та інші) їх ідейно-художній зміст, функції та значення. Музичний фольклор. Усна народна творчість і сучасність.

Етнопсихологія українців

Зародження етнопсихології як особливого напряму етнологічних досліджень. Поняття « дух народу», «етнічність», «архетип». Ментальність та національний характер. Етнічні стереотипи. Риси національного характеру українців. Етнічна ідентичність українців. Базові риси українців: гуманність, індивідуальність, демократичність, релігійність, родинність.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вівчарик М.М., Капелюшний М.М. Українська нація: витоки, становлення, сьогодення. Київ : Олан, 2003. 280 с.
2. Глушко М. Історія народної культури українців: навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 416 с.
3. Савчук Б. Українська етнологія : навч. посібник. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2004. 559 с.
4. Сегеда С. Історична антропологія України / Інститут народознавства НАН України. Львів, 2021. 424 с.
5. Студії з української етнографії та антропології: нова редакція / Ф. Вовк; передм. О.Г. Таран. Харків : Видавець Савчук О.О., 2015. 464 с.
6. Українська етнологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. Борисенко. Київ : Либідь, 2007. 398 с.

«РЕКЛАМА ТА PR В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ключові поняття реклами та PR

Передумови виникнення потреби в PR. Поняття та сутність соціокультурної сфери. Основні цілі PR. Поняття громадськості. Групи громадськості. Сутність реклами. Історичні трансформації рекламних інструментів. Спільні та відмінні риси реклами та PR. Пропаганда та PR: спільне та відмінне. Сутність пропаганди. Історія походження терміну. Ознаки пропаганди. Едвард Бернейс про пропаганду. Використання пропагандистських прийомів в культурі тоталітаризму. Пропагандистська діяльність Ленін Ріфешталь. Спільні та відмінні риси в діяльності пропагандиста та PR-спеціаліста.

Основні канали PR комунікацій в соціально-культурній діяльності

Канали PR комунікації: технічні засоби, безпосередній зв'язок, mediarelations, івенти. Комунікація: поняття, різновидність, історія розвитку. Категорії позамовних засобів комунікації. Комунікація і її вплив на громадськість. Паралінгвістичний компонент невербальної комунікації. Голос і його якісні характеристики. Кінестичні вирази у комунікаційному процесі. Організація простору в спілкуванні. Ольфантний компонент невербальної комунікації. Прийоми аромомаркетингу.

Створення іміджу засобами реклами та PR

Сутність і поняття іміджу. Сутність та поняття позиціювання. Рівні позиціювання. Діагностика рівня позиціювання. Вимоги до позиціювання. Ознаки цілеспрямованого іміджу. Типологія іміджу. Індивідуальний і корпоративний імідж. Імідж персоналу організації. Етапи формування ділового іміджу. Поняття дрес-коду в керованому іміджі. Прийоми відмежування

від конкурента. Імідж і репутація: спільне та відмінне. Соціальна відповідальність бізнесу. Зони соціальної активності PR-об'єкта.

Антикризовий PR

Передумови для виникнення антиреклами. Заниження іміджу в бізнес сфері. Методи атаки в «чорному PR». Захист від атак «Чорного PR». Чутки та інформаційні війни. Прийоми боротьби з некоректною аргументацією. Методи роботи із ЗМІ. Класифікація «брудних технологій». Сутність та поняття кризи. Поняття антикризового PR. Види кризових ситуацій. Криза репутації. Варіанти реагування на кризу. Етапи антикризового PR. Прогнозування й підготовка до кризи. Управління проблемами. Комунікація під час кризи. Нейтралізація (блокування) потоку негативної інформації. Принципи антикризового PR. Проблеми антикризового PR. Антикризовий менеджмент.

Взаємовідносини із засобами масової інформації (медіа рилейшнз)

Сутність Media relations. Айві Лі – основоположник доктрини чесних стосунків з пресою. Взаємовідносини із засобами масової інформації. Піарник і журналіст: відмінність в завданнях. Ознаки та функції ЗМІ. Основні принципи зв'язків зі ЗМІ. ЗМІ. Повідомлення для ЗМІ. Медіа карта. Вимоги до ефективного заголовку. Особливості підготовки прес-заходу. Сутність інфоприводу. Прес-конференція. Загальний порядок проведення прес-конференції. Особливості проведення прес-брифінгу. Круглий стіл. Прес-ланч та його особливості. Прес-тур. Прес-коктейль. Графік повідомлення про подію. Правила роботи з журналістами. Сутність поняття «прес-реліз». Технологія створення прес-релізу. Прес-кіт і прес-реліз. Реквізити прес-релізу. Види прес-релізу. Базові PR-документи в стосунках із ЗМІ.

Івент-технології в сучасних PR-комунікаціях

Перформансна комунікація в сучасному середовищі PR-комунікацій, її сутність та загальні характеристики. Розвиток та сучасний стан подієвого маркетингу як виду інтегрованих маркетингових комунікацій. Ефективна організація PR-заходу – її сутність та основні складові. Виготовлення та розповсюдження рекламно-інформаційних матеріалів – складова інформаційного забезпечення події. Основні вимоги до вибору приміщення для PR-події. Логістика та менеджмент в просторі PR-заходу. Особливості організації фуршету. Визначення теми та назви заходу. Координація та логістика PR-події. Ризик менеджмент заходів.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Золотаревич І., Біденко А. Репутаційний антистрес. Інструктор для власників і топ-менеджерів бізнесу. Київ : Yakaboo Publishing, 2021. 224 с.
2. Королько В. Некрасова О. Зв'язки з громадськістю. Наукові основи, методика, практика. Київ : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2009. 831 с.
3. Куліш А. Практика PR по-українському. Щоденні поради PR- початківцям. Київ : АДЕФ-Україна, 2005. 336 с.
4. Лі Р. Міфи про PR. Харків : Фабула. 2020. 272 с.
5. Примак Т.О. PR для менеджерів та маркетологів. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 202 с.
6. Ромат Є.В., Бучацька І.О., Дубовик Т.В. Зв'язки з громадськістю (базовий курс): навч. посіб. [для студентів ВНЗ]. Київ: КНТЕУ, 2016. 283 с.
7. Тихомирова Є., Карпчук Н. Зв'язки з громадськістю: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2012. 274 с.

«МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ»

Сутність, поняття та зміст менеджменту

Поняття, сутність і характерні ознаки менеджменту. Українські традиції управління у сфері мистецтва. Західні та східні традиції управління в сфері мистецтва.

Організація як об'єкт управління. Поняття «організація». Ознаки та загальні риси організацій як об'єктів управління. Організація як відкрита система. Зовнішнє та внутрішнє

середовище організації. Базові моделі організації та відповідні до них концепції управління організацією.

Сутнісна характеристика менеджменту. Співвідношення категорій «управління», «менеджмент», «адміністрування», «керування». Емпіричний підхід до менеджменту. Управління як наука і мистецтво. Функції менеджменту. Цикл менеджменту. Сучасне тлумачення ролі і сутності менеджменту.

Менеджмент як вид професійної діяльності. Ознаки діяльності менеджера. Розподіл управлінської праці. Сфери менеджменту. Рівні менеджменту. Якості, необхідні менеджерам. Модель сучасного менеджера.

Поняття івент-менеджменту і маркетингу

Поняття, види та концепції маркетингу. Поняття «івент». Основні ознаки івенту (Х.Пієлічаті та Дж. Елз). Класифікації івентів за розміром і масштабом проведення та за змістом (Г. Боудін). Поняття «івент-маркетингу» як технології маркетингових комунікацій. Класифікація івентів відповідно до цільової аудиторії: закриті і відкриті (Н. Франкель і Д. Румянцев).

Аналіз сучасних трендів на ринку івентів. Проектний підхід до розуміння «івенту». Підґрунтя для визначення професії івент-менеджера у Event management book of knowledge (2012). Структура EMBOK: перелік необхідних знань івент-менеджера, етапи роботи над івентом, активності. Професійні і загальні компетенції в діяльності сучасного івент-менеджера.

Методи обґрунтування управлінських рішень

Сутнісні характеристики управлінських рішень. Місце ухвалення рішень у процесі управління. Зміст поняття проблема в управлінській діяльності. Розширене та вузьке розуміння категорії ухвалення рішень. Критерії якості управлінських рішень. Головні чинники впливу на процес ухвалення управлінських рішень. Інформаційні умови ухвалення управлінських рішень. Характеристики моделей ухвалення управлінських рішень: класичної; поведінкової; ірраціональної.

Методи обґрунтування управлінських рішень за ймовірнісної визначеності інформації щодо умов реалізації альтернатив. Алгоритм використання методу платіжної матриці. Сутність поняття очікуваний результат. Побудова дерева рішень та сфера його застосування.

Розробка, планування та просування івентів

Концепція івенту. Мета і завдання для івенту. Формати івентів: традиційні та сучасні. Розробка бюджету івенту: витратна і дохідна частини. Календарний план івенту. Бізнес-модель для івенту. Робота з партнерами і спонсорами події. Розробка комерційної пропозиції. Щіноутворення події. Команда івенту: вертикальний і горизонтальний способи організації діяльності. Сучасні інструменти для командної роботи. Вибір дати івенту. Критерії вибору локації: онлайн і офлайн.

Визначення цільової аудиторії для івентів. Застарілі та сучасні канали комунікації з цільовою аудиторією. Підготовка та організація роботи з сайтом події (лендінгом). Опис івенту в соціальних мережах: технічна і мотиваційна частини. Метрики ефективності використання каналів комунікації щодо івенту: сайту та соціальних мереж. UTM-мітки. Просування інформації щодо івенту в соціальних мережах (Facebook та Instagram).

Проведення, аналіз та оцінка івенту

Програмна сітка івенту. Таймінг івенту. Зустріч партнерів і спікерів. Організація роботи з волонтерами. Фото на локації. Роздаткові матеріали на івентах. Основні правила зонування простору на локації. Фудкорт і маркет на івенті. Види організації реєстрації учасників. Кавабрейк і організація харчування на івенті. Особливості організації і проведення онлайн івенту.

Постпродакшн івенту. Аналіз помилок та збір даних зворотного зв'язку. Робота з соціальними мережами після події. Комьюніті в месенджерах та закриті групи в соціальних мережах. Email маркетинг: формування бази розсилки. Особисті сторінки організаторів івенту в соціальних мережах. Помилки організаторів івентів.

Мотивація співробітників галузі культури

Сутність мотивації та її основні елементи. Мотиваційний процес. Теорії мотивації. Помилки і шляхи мотивування співробітників сфери мистецтва. Матеріальні потреби як основа мотивації. Системи компенсації. Форми оплати праці.

Мотивація як фактор забезпечення успіху діяльності організації. Поняття "потреби", "спонукання", "стимули", "мотивація". Зовнішнє і внутрішнє винагородження. Процес мотивації. Зміст основних етапів процесу мотивації та послідовність їх реалізації в моделі процесу мотивації. Сутність функції мотивації.

Теорії процесу мотивації. Концепція процесного підходу до вивчення мотивації. Модель побудови процесу мотивації людини згідно теорії сподівань (очікувань) В. Врума. Теорія справедливості С. Адамса. Комплексна теорія мотивації Портера - Лоулера. Практична цінність теорій процесу мотивації. Проблеми мотивації в сучасній практиці управління.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Божидарнік Т.В., Василик Н.М. Креативний менеджмент: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2014. 498 с.
2. Пелеха Ю., Мошек Т., Миколайчук І. Основи менеджменту: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2019. 528 с.
3. Щербина-Яковлева О.Ю., Світайло Н.Д., Клочко М.О., Щербина А.М. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Ч. 1. Дидактика, логіка, методологія: підручник / наук. ред. О.Ю. Щербина-Яковлева. Депонований рукопис. Суми: Репозитарій СумДУ, 2018. 207 с.
4. Пархоменко І.І. Британська наукова традиція вивчення івент-менеджменту: основні поняття (Г. Боудін, Х. Пілічаті, Дж. Елз). *Вісник КНУКіМ. Серія: Менеджмент соціокультурної діяльності*. 2018. Вип. 2. С.63-76
5. Пархоменко І.І. Складові формування попиту на культурні івенти (на прикладі музеїв). *Вісник КНУКіМ. Серія: Менеджмент соціокультурної діяльності*. 2019. Вип. 1. С.134-154.

«ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Загальні основи проектного менеджменту

Поняття «проект», «управління проектами». Історія розвитку управління проектами. Етапи розвитку методів управління проектами. Передумови та перспективи розвитку методів управління проектами. Класифікація типів проектів за: рівнем проекту; масштабом; складностями; термінами реалізації; вимогами до якості та способів його забезпечення; вимогами до обмеженності ресурсів сукупності проектів та інше.

Проект та специфіка проектної діяльності. Сутність проектного менеджменту. Фази життєвого циклу проекту. Структура, оточення та учасники проекту.

Огляд концепцій управління проектами

Системний підхід до проекту, як процес переходу з початкового стану в кінцевий результат при участі ряду обмежень і механізмів. Відмінність проекту від виробничої системи. Поняття інвестиційного проекту. Основні елементи проекту. Процесна концепція УП. Рівні цілей проекту: місія; стратегічний проект; тактичні проекти; оперативні проекти. Два типи проблем: «проблема причин» і «проблема мети».

Функціонування проекту у визначеному оточенні, що включає внутрішні і зовнішні компоненти. Визначення та зміст підсистем управління проектами.

Основні форми організації структури проекту

Поняття проектної організаційної структури. Критерії вибору організаційної структури. Типи організаційної структури проекту. Визначення функціональних обов'язків учасників проекту.

Цілі, призначення та види планування проектів. Фінансове планування за проектом. Розробка проектно-кошторисної документації. Сільове і календарне планування проекту. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету.

Технологія управління проектом. Методи та засоби управління проектами

Технологія управління проектом. Визначити причини проблеми (діагноз). Генерація рішень і вибір ефективного з них. Підготовка реалізації. Реалізації. Оцінка і завершення. Комплекс методів і засобів управління проектами.

Учасники проекту. Комуникація як форма ділового спілкування. Вербалні і невербалні засоби спілкування. Класифікація невербалних засобів спілкування. Класифікація вербалних засобів спілкування. Втрати інформації при комунікації. Схема обміну інформацією. Прийоми ефективної комунікації. Культура мовного спілкування.

Керування персоналом команди проекту. Аналіз міжособистісних відносин

Задачі системи керування персоналом у сучасних умовах. Система керування персоналом проекту, що включає методи, процедури, програми керування процесами, зв'язаними з людськими ресурсами. Вимоги до менеджера з персоналу. Особливості поводження персоналу. Стратегії формування команди проекту та кадрове планування. Найбільш популярні методики оцінки персоналу. Три стилі керівництва: авторитарний; демократичний; ліберальний. Система керування та мотивація. Класифікація конфліктів та структура конфліктної ситуації. Методи подолання конфлікту.

Формування і розвиток проектної команди. Людський чинник в управління проектами. Мета створення проектної команди і завдання проект-менеджера. Етапи формування проектної групи. Координаційна група проекту. Програмне забезпечення процесу управління проектом.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проектами : підручник. Київ: ЦНЛ, 2019. 432 с.
2. Основи формування європейської проектної культури: навч.-метод. посіб. / В.І. Меняйло, О.В. Тупахіна, О.І. Гура, В.Л. Сарабеев, Н.В. Воронова / Європейський проект EUROPROC («Європейська проектна культура»); ЗНУ. Запоріжжя : Просвіта, 2019. 348 с.
3. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 244 с.
4. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ уклад. Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
5. Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г., Ралко О.С. Управління проектами: навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 592 с.
6. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide), Ed.Network Square, PA: Project Management Institute. 2017. 756 p.

«ЛІДЕРСТВО»

Сутність сучасного лідерства

Поняття та сутність лідерства. Визначення термінів влада, лідер, відповідальність, вплив. Сутність формального та неформального лідерства. Індивідуальні прояви лідерських якостей. Помилкові представлення про лідерство. Управління персоналом. Нова парадигма лідерства. Роль лідера в управлінні персоналом. Функції лідерства. Лідерство і менеджмент. Стилі лідерства. Взаємозалежність стилю лідерства в організації та її успішності. Розвиток лідерського потенціалу особистості. Проактивний фокус особистості лідера. Цінності та установки. Вміння цінувати час. Фактори успішного лідерства.

Співвідношення лідерства та менеджменту

Менеджмент організації та лідерство. Взаємозв'язок лідерства та управління. Відмінності менеджера-організатора від лідера. Сучасна класифікація стилю лідерства. Переваги та недоліки традиційних факторів стилю лідерства. Керівництво авторитарне, демократичне, ліберальне.

Природа лідерства та його складники. Формування системи лідерства. Сутність влади в менеджменті. Лідерство як риса діяльності управлінської команди. Роль керівника в розвитку етичної культури та дотриманні етичних норм. Імідж як складник діяльності управлінської команди. Коріння етики: світська та релігійна традиції.

Технології розвитку особистісних якостей лідера

Імідж лідера: зовнішній вигляд, природні якості, професійні риси, набуті якості. Комунікабельність та харизма лідера. Культурна поведінка та мовний етикет. Шляхи формування іміджу лідера. Технології самопрезентації. Мораль на роботі. Підвищення моралі працівників. Моральність на робочому місці та роль лідера. Лідер-оратор. Кінетичні прояви лідера.

Розвиток емоційного інтелекту сучасного лідера

Сутність та поняття терміну «емоційний інтелект». Роль емоцій в природі лідера. Діагностика рівня емоційного інтелекту. Фактори підживлення творчої уяви сучасного лідера. Властивості творчої особистості. Типи емпатії. «Кілері» креативу сучасного менеджера. Мистецтво слухати. Важливість слухати для розвитку лідерських навичок. Харизма і епатараж.

Поведінка лідера у кризових комунікаціях

Моделі поведінки в кризових комунікаціях: конформістська, деструктивна, конструктивна. Конфліктні типажі в організаційних культурах. Стилі конфліктів. Запобігання «вигоранню». Стрес. Взаємодія з командою в кризових комунікаціях. Технологія роботи з мас-медіа. Підготовчий процес до інтерв'ю. Правила ефективного публічного виступу. Елементи мистецтва переконання.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Гандапас Р. Харизма лідера / переклад А. Стояновська. Дніпро : Моноліт, 2018. 296 с.
2. Гудвін Д. Лідерство у буреві часи / пер. з англ. К. Смаглій. Харків : Vivat, 2021. 592 с.
3. Жигайло Н.І., Кохан М.О., Данилевич Н.М. Психологія бізнесу та управління : навч. посібн. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 308 с.
4. Лугова В.М., Голубєв С.М. Основи самоменеджменту та лідерства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 211 с.
5. Про лідерство. Harvard Business Review : 10 найкращих статей / пер. з англ. О. Лобастової. Київ : Вид. група КМ-Букс, 2018. 216 с.
6. Росс М. Емпатія в бізнесі. Співпереживання як двигун корпоративного успіху / переклад Н. Валевська. Київ : Yakaboo_Publishing, 2021. 232 с.

«ПРАВО В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ»

Правове регулювання в галузі культури

Характеристика нормативно-правових актів (законів, указів, постанов, декретів та інших правових актів). Відмінність між нормативним і правовим актом. Ознаки та структура нормативно-правового акту. Види нормативно-правових актів у галузі культури за галузями законодавства (цивільні, кримінальні, адміністративні, кримінально-процесуальні, адміністративно-процесуальні тощо).

Суб'єкти діяльності у галузі культури. Юридичний супровід державного і приватного партнерства у галузі культури.

Правове регулювання професійної діяльності у галузі культури: права та обов'язки

Конституція України як основний гарант культурних прав громадян. Права та обов'язки громадян у сфері культури. Правове регулювання суспільних відносин у сфері споживання культурного продукту.

Характеристика правового статусу спеціалістів у галузі культури: посадові та соціальні гарантії. Трудові правовідносини. Порядок розроблення та оформлення посадових інструкцій

працівників. Структура посадової інструкції. Кваліфікаційні вимоги та характеристики посад працівників.

Статутна діяльність підприємства, що функціонує у галузі культури

Статут як юридичний акт. Типові та індивідуальні статути. Зміст і структура статуту. Правові процедури підготовки та реєстрації статуту. Статутний капітал. Державна реєстрація статутної діяльності. Форми реєстраційних заяв. Оплата реєстраційних послуг. Приведення статуту у відповідність до законодавчих трансформацій.

Правова форма статутної діяльності в івент-підприємства, організації, громадської організації тощо. Основні завдання та напрямки статутної діяльності. Мета та виконання статутних завдань.

Юридичний супровід стартапу у сфері культури

Інвестиція як господарська операція, як економічний ресурс. Сутність, структура та класифікація інвестицій. Джерела формування реальних та фінансових інвестицій. Організаційно-правові підходи до оцінки ефективності реальних та фінансових інвестицій. Сутність і форми реального та фінансового інвестування. Короткострокові і довгострокові інвестиції. Приватні і державні інвестиції. Formи участі інвестора.

Розвиток культури та культурної індустрії за рахунок інвестицій. Підтримка держави та створення належного правового забезпечення інвестиційної діяльності у сфері культури.

Договірні відносини у сфері культури

Договір як юридичний супровід культурної діяльності. Типи договорів, їх класифікація. Умови договору та його свобода. Договір як механізм розвитку підприємництва, підвищення ефективності діяльності у сфері культури. Поняття, зміст, форми, ознаки, функції та класифікація договору. Порядок укладання, зміни та розірвання договорів. Забезпечення належного виконання договорів.

Цивільний Кодекс як правова форма регулювання свободи підприємницької діяльності в культурній індустрії. Цивільно-правовий договір, його сутність і значення у сфері реалізації культурної діяльності.

Юридичний супровід укладання договорів як важлива компонента діяльності: умови та особливості.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вассерман Н. Дилема засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу. Харків : Vivat, 2017. 480 с.
2. Голіна О.В. Договори про надання послуг у сфері господарювання : монографія. Харків : Право, 2019. 200 с.
3. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією. Київ : Наш Формат, 2018. 312 с.
4. Петухова О.М. Інвестування: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 336 с.
5. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-VI: станом на 4 груд. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text> (дата звернення: 13.02.2022).

«ВІРТУАЛЬНА КУЛЬТУРА»

Медіа: визначення, сутність та сучасний стан

Медіа як один із способів або каналів звичайної комунікації, інформації або розваги в суспільстві. «Неелектронні медіа» і «друковані медіа»: періодичні видання та замітки, газети і журнали, книги, комікси. Електронні і недруковані засоби медіа: радіо, кіно, телебачення, комп'ютер (cd-ром, usb), відео гри, Інтернет, записана музика, мобільні телефони, електронні книги. Категорії медіа: друковані, візуальні медіа, звукові, цифрові медіа (друковані: книги, газети, журнали; візуальні: кіно, телебачення, фотографії, малюнки; звукові: радіо, записана музика, CD, MP3 аудіо файли; цифрові: Інтернет, імейл, відео гри, соціальні). Масові медіа і

масова комунікація. Медіа повідомлення: їхні цілі та вірогідність маніпулювання. Вплив медіа на суспільство та особистість. П'ять кроків медіаграмотності: отримання доступу, аналіз, створення, обдумування, участь. Медіаінститути в Україні та в Європі.

Види медіа, їхня специфіка і тенденції розвитку

Види медіа: медіа в рекламі, мас-медіа, директ-медіа, мультимедіа. Медіа реклама в Інтернеті. Медіа в рекламі – банерна, графічна і відео реклама, яка розміщена через контекстну рекламу Google, Яндекс і Begun. Мас-медіа. Засоби масової комунікації – преса (газети, журнали, книги), радіо, телебачення, інтернет, кінематограф, звукозаписи та відеозаписи, відеотекст, телетекст, рекламні щити та панелі, домашні відеоцентри. Засоби доставки рекламного повідомлення в директ-медіа: пошта, телефон, факс та інші. Класифікація мультимедіа: лінійна та нелінійна. Можливості мультимедіа: мультимедійні презентації, мультимедійні ігри тощо. Основні тенденції розвитку медіа: персоніфікація, соціалізація, конвергенція, мобілізація. Дигіталізація як шлях до інформаційного суспільства. Технологія Web 2.0: сутність принципи функціонування та сервіси.

Інтернет-медіа: сутність та характеристики

Інтернет-видання: відмінні ознаки та види. Специфіка подання інформації в мережі. Жанри у нових медіа. Джерела контенту Інтернет-видань. Конвергентна редакція. Відвідувачі українських мережевих ЗМІ. Соціальні мережі та їхня специфіка. Життєвий цикл Інтернет-ресурсів. Практичні навички, необхідні для роботи в Інтернет-виданнях (мультимедійний контент, оптимізація сайту для пошукових систем, досягнення популярності в соціальних мережах, модернізація спілкування на Інтернет-ресурсі, створення концепції Інтернет-видання, специфіка роботи репортера онлайн-медіа, діяльність менеджера з реклами в Інтернет-виданні).

Мультимедіа: основні поняття, характеристики, напрями розвитку

Загальні відомості про мультимедіа-технології. Складові мультимедіа. Історія мультимедіа-технологій. Сфери застосування мультимедіа. Існуючі визначення мультимедіа. Мультимедіа як соціокультурне явище. Мультимедіа – новий засіб соціокультурних комунікацій та культурного обміну. Синкретичність форм творчості. Мультимедіа як вид комп’ютерних технологій, комбінація інструментів, апаратного та програмного забезпечення, електронний носій різних видів інформації. Мультимедіа – маркетинговий інструмент і предмет бізнесу. Історичні віхи становлення мультимедіа. Культура як об’єкт мультимедіа. Сфери застосування мультимедіа в іграх, інформаційному забезпеченні суспільства, лінгвістиці, техніці програмування, рекламі, бізнесі, освіті, туризмі та інших сферах суспільного життя. Система законодавчо-правових актів у сфері мультимедіа. Специфіка створення та розповсюдження мультимедійних продуктів з правовою точкою зору. Відкритість інформації та авторське право в Інтернеті. Правові норми в інформаційній діяльності. Піратство. Способи захисту творів в Мережі («водяні знаки» та ін.). Огляд ініціатив з регулювання Інтернету в Україні.

Гейміфікація: сутність, характеристики, практика застосування

Гейміфікація як використання ігривих практик та механізмів у неігривому контексті. Вивчення та дослідження гейміфікації у різних сферах. Методи гейміфікації. Винагородження за виконані завдання як основа стратегії гейміфікації. Різні типи заохочень (бали, відзнаки або рівні, індикатор прогресу і видача виконавцю віртуальної валюти). Конкуренція як елемент, що використовується при гейміфікації. Застосування методів гейміфікації в освітній сфері. Алгоритм впровадження гейміфікації. Гейміфікація як ігриві механіки у мотивації персоналу.

Гра як форма суспільного досвіду індивіда. Складна структура ігор. Ознаки ігор. Типи гравців. Класифікація ігор: фізичні і психологічні ігри (рухливі, ігри-забави, лікувальні ігри), інтелектуально-творчі (предметні, творчі, сюжетно-рольові, ігри як засіб пізнавальної активності, трудові, творчі, конструкторські, ігри-прави, ігри-трегінги, електронні, комп’ютерні ігри, ігри-автомати), соціальні (сюжетнорольові, ділові), комплексні. Функції гри: методологічна, компенсаторна, гедоністична, креативна, пізнавальна, комунікативна, функція ідентифікації у грі, нормативна, функція соціалізації особистості.

Проблеми та суперечності розвитку ігрової комп’ютерної культури

Два комплекси проблем: соціальні проблеми розвитку індустрії комп’ютерних ігор, соціально-валеологічні проблеми. Різноманітність жанрів комп’ютерних ігор. Використання створювачами ігор сюжетів популярних фільмів. Проблеми створення, розповсюдження та відтворення ігрового комп’ютерного жанру. Наслідки масової комп’ютеризації сучасного суспільства. Негативний вплив електромагнітних полів. Ігрові комп’ютерні технології в освіті. Симулятори як засіб розвитку різних здібностей людини. Використання ігрових форм у педагогіці: переваги, результати останніх досліджень медиків. Перспективи подальшого розвитку геймерського руху і кіберспорту. Поява «міні-світів», нових ігрових рішень і можливостей. Технічне удосконалення ігор.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Алексіс Л. Бойлен. Візуальна культура. Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.
2. Мироненко Г.В. Час віртуального життя : монографія / Г.В. Мироненко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ : Імекс-ЛТД, 2015. 134 с.
3. Трач Ю.В. Віртуалізація культурного середовища. *Культурно-довгілева діяльність у сучасному світі* : кол. монограф. Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. С. 188–208. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12364.pdf>.
4. Трач Ю.В. Динаміка сучасної культури: наукова і техніко-технологічна детермінація : монографія. Київ, 2021. 484 с.

«ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ»

Поняттєвий апарат туризму, його види і функції

Поняття «туризм», «турист» і «екскурсант». Система класифікації в туризмі: за типом, за категоріями, за видами, за формами. Тлумачення і розгляд функцій туризму: соціальна, економічна, гуманітарна. Туризм як феномен культури. Туризм як фактор сприяння міжкультурній комунікації та культурному різноманіттю.

Структура туристичної індустрії. Діяльність туроператорів і турагентств

Визначення і властивості туристичного продукту. Поняття туристичної послуги. Структура туристичної індустрії. Засади здійснення господарської діяльності туристичними підприємствами: туроператори та турагентства. Специфіка договірних відносин: між туроператором та турагентством, туроператором та постачальником послуг, туристичним підприємством та споживачем. Туристичний ваучер та путівка. Страхування в туризмі.

Поняття і види подієвого туризму

Поняття подієвого туризму та його види: за масштабом (національні та місцеві) та за тематикою події (національні фестивалі і свята, театралізовані шоу, фестивалі кіно і театру, гастрономічні фестивалі, виставки квітів, модні покази, аукціони, музичні фестивалі та конкурси, спортивні події, міжнародні технічні салони).

Особливості організації подієвих турів

Тур як ринковий продукт туристичних підприємств. Види турів. Специфічні ознаки подієвих турів. Етапи розробки подієвого туру. Програма подієвого туру. Організаційно-технічне забезпечення подієвого туру (підбір готелю, екскурсійної програми, харчування, транспорту). Розрахунок вартості подієвого туру. Система транспортного забезпечення в туризмі. Перевезення автомобільним, залізничним, повітряним і водним транспортом в туризмі. Класифікація і загальні вимоги до засобів розміщення. Поняття «готельна послуга». Загальні вимоги до готелів як засобів розміщення. Системи класифікації готелів і їх характеристика. Основні вимоги до приймання і розміщення туристів. Складові організації послуг харчування в туризмі. Режими харчування туристів. Організація послуг харчування туристів у дестинації, в засобах розміщення – готелях та готельних номерах. Особливості організації послуг харчування у транспортних турах.

Маркетинг в подіевому туризмі

Сутність маркетингу в діяльності туристичного підприємства. Цінність туристичного продукту: маркетинг-мікс. Маркетингові технології комунікації в діяльності туроператора і турагента. Інструменти стимулювання збути туристичного продукту. Складові процесу купівлі подієвого туру. Поведінка споживачів в індустрії туризму: мотивація і очікування. Природна і штучна мотивація туриста. Прийняття рішення про купівлю туру.

Організація подій як інструмент розвитку міста і регіону

Поняття туристичних ресурсів: природні і культурні. Подія як туристичний ресурс. Туристичний потенціал культурно-мистецьких фестивалів для розвитку міста (регіону). Особливості розробки, організації і проведення подій для розвитку культури і туризму в місті і регіоні. Місцеві свята в подієвих турках регіону.

Стратегія розвитку подієвого туризму в місті

Місто (регіон) як туристична дестинація, основні компоненти. Концепція розвитку туристичної дестинації за Ф. Котлером. Основні етапи стратегічного планування розвитку туристичної дестинації. Концепція Event ful city Р. Палмера та Г. Річардза (2010). Типи міських політик відповідно до концепції Г. Річардза і Р. Палмера: event-centric, event-sector, network-centric.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Бордун О., Мальська М. Організація та планування діяльності туристичних підприємств. Київ, 2019. 248 с.
2. Мальська М. Основи маркетингу в туризмі. Київ, 2019. 336 с.
3. Пархоменко І.І. Креативна економіка: фестивалі. Як фестивалі впливають на розвиток туризму і навпаки. *Ukraine. Culture. Creativity*. веб-сайт. URL: <https://uaculture.org/texts/kreatyvna-ekonomika-festyvali/> (дата звернення: 29.11.2022).
4. Тараненко А.П. Івентивний туризм як складова розвитку туристичної діяльності та його класифікація. *АгроСвіт*. 2020. № 11. С. 149-154.
5. Яременко С. Туристичні ресурси України. Херсон: Олді-Плюс, 2021. 472 с.
6. Event Tourism: Critical insights and contemporary perspectives. Edited by V.Cuffy, F.Bakas, W.Coetze. USA, New York, 2020. 286 p.

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОСТАНОВКА КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЕВИХ ПРОГРАМ»

Постановка розмовного голосу

Вчення К. Станіславського про словесну дію. Відділі мовного апарату. Голосова система. Артикуляційна система. Дихальна система. Поняття «голос» та «мовлення». Теорії голосоутворення. Структура голосового апарату. Фізіологічні властивості голосу. Поняття «постановка голосу», його сутність і зміст. Професійні якості голосу: польотність, звучність, легкість, гучність, мелодійність. Гігієна та профілактика професійних захворювань мовленнєвого апарату. Поняття «фізіологічне» та «фонаційне» дихання. Класифікація типів дихання. Переваги змішано-діафрагматичного типу дихання.

Дикція як засіб художньої виразності. Сутність поняття «дикція». Дефекти мовного апарату. Органічні та неорганічні недоліки. Причини та наслідки неорганічних дефектів.

Місце артикуляції у вихованні мовного апарату. Фази артикуляції звуку: екскурсія, кульмінація, рекурсія. Активні та пасивні органи мовлення. Артикуляція та характеристика голосних звуків. Вимова голосних. Таблиця голосних. Роль приголосних звуків у формуванні слова. Класифікації приголосних. Специфіка вимови приголосних звуків.

Ідейно-тематичний та логічний аналіз у роботі над художнім твором

Значення художнього матеріалу у мистецтві художнього слова. Основні умови вибору репертуару художнього читання. Основні критерії відбору репертуару.

Етапи творчого процесу. Ідейно-тематичний аналіз твору як важливий етап творчої роботи виконавця. Осмислення подій, визначення характеру персонажів, проникнення в почуття і думки

автора, визначення основної проблематики, теми та ідеї. Логічний аналіз тексту. Закони і правила логіки сценічного мовлення. Розділові знаки як допоміжний засіб розкриття змісту та смислу фрази. Інтонація і пауза як самостійна сила емоційного впливу на глядача. Логічна та психологічна паузи. Бачення твору та запропоновані обставини. Художнє втілення твору на сцені.

Драматургія культурно-дозвіллевих програм

Драматургія як важлива частина технології культурно-дозвіллевих програм. Основні поняття сценарної драматургії та їх історичні аспекти. Специфічні риси сценарної драматургії (відсутність мови оповідача, реалізм зображення, документальна основа, наявність соціального конфлікту, сучасність, суспільна значимість). Відмінні риси драматургії культурно-дозвіллевих програм від театральної драматургії.

Драма як рід літератури і вид мистецтва. Основоположні жанри драматургії: комедія, трагедія, драма. Сутність понять “епос”, “лірика”, “драма”. Предмет зображення в драмі. Основні особливості драми. Дія як основа драматургічного твору.

Сценарний задум культурно-дозвіллевій програми

Сутність поняття «сценарій». Перші збірки сценаріїв (Ф. Скала, Б. Локателлі, А. Бартоллі, В. Перетц). Різновиди сценаріїв: оригінальні, компілятивні, тематичні, сюжетні, типові, документальні, художні. Характерні особливості сценаріїв.

Визначення поняття “задум”. Творчий задум та його конструктивні складові. Ідейно-тематичний план задуму культурно-дозвіллевої програми. Зміст та форма культурно-дозвіллевої програми як конструктивна складова творчого задуму. Художній образ як важлива складова у конструкції сценарного задуму.

Основні етапи створення сценарію

Початок роботи над сценарієм: тема, ідея, проблема. Конфлікт як основа драматичного дійства. Типологія конфліктів. Сценарно-режисерський задум сценарію культурно-дозвіллевої програми. Складові компоненти. Збирання сценарного матеріалу. Особливості створення епізодів сценарію. Сценарно-режисерський хід як образний рух авторської концепції. Пошук сценарно-режисерського ходу.

Поняття драматургічної композиції. Сутність поняття «композиція». Структура композиційної побудови сценарію. Трьохчастинний поділ композиції драматургічного твору (Аристотель). Принципи зв'язку типових та різноманітних компонентів і частин. Створення цілісного образу. Збереження логіки розвитку основної дії. Внутрішня та зовнішня композиційна структура дійства. Закони композиції культурно-дозвіллевих програм.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Вайно М.Е., Житницький А.З. Сценарна майстерність. Написання сценарію естрадно-масового театралізованого видовища: навч. посібник. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2015. 144 с.
2. Грицан Н. Техніка сценічного мовлення. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2020. 296 с.
3. Косінова О.М. Сценарна майстерність театралізованих видовищ. Київ : НАККІМ, 2018. 164 с.
4. Снайдер Б. Як блискавично писати живучі тексти. Врятуйте кицьку! / пер. з англ. Н. Климчук. Харків : Віват, 2021. 240 с.
5. Стихун Н.В. Сценічна мова: техніка й культура мовлення: навч.-метод. посіб. для студентів спец. 026 «Сцен. мистецтво». Рівне : О. Зень, 2018. 287 с.

«ОРГАНІЗАЦІЯ ФЕСТИВАЛІВ ТА МАСОВИХ ІВЕНТІВ»

Фестивалі та масові івенти в сучасному суспільстві: особливості розвитку та основні тренди

Потреби та смаки аудиторії. Актуальність та цінність фестивалів та масових івентів. Статистика та аналітика. Класифікація масових івентів та фестивалів за масштабом, аудиторією, тематикою, джерелами фінансування, географічними показниками. Причини виникнення фестивалів «нової хвилі» та новітніх масових івентів. Механізми функціонування сучасних

фестивалів та масових івентів.

Особливості розвитку фестивального руху в Україні та зарубіжних країнах. Географічні особливості фестивалів. Стилістичні особливості фестивалів та масових івентів. Динаміка розвитку та занепаду вітчизняних фестивалів.

Законодавче забезпечення фестивалів та масових івентів.

Особливості командної роботи

Законодавче забезпечення організації фестивалів та масових івентів. Особливості нормотворчого процесу в організації фестивалів та масових івентів. Експертизи учасників та контроль роботи команди. Найпоширеніші помилки організаторів. Команда фестивалів та масових івентів. Методики управління командою. Сучасні вимоги ринку до експертиз учасників команди фестивалів та масових івентів. Форс-мажорні обставини та стрес-фактор.

Фестиваль 365. Фінансове планування. Програмування фестивалів

Планування проекту. Екшн-план, мапа та бізнес-план проекту. Вивчення основних та додаткових джерел фінансування. Особливості роботи з кожним із них. Особливості програмування фестивалів різних типів та видів. Програма як основа проекту. Ідея як основа програми. Логістика як основна перешкода. Зонування різних фестивалів. Різновиди концепцій та відповідність вимогам.

Маркетинг фестивалів та масових івентів. Інформаційне забезпечення

Маркетингові інструменти. Особливості роботи з ними. Поняття продукту. Продажі інформації та продажі квитків. Тренди та особливості. Взаємозв'язки з іншими складовими проекту. Створення та розвиток інформаційного поля. Експертиза учасників команди фестивалів та масових івентів. Управління контентом.

Види реклами та PR фестивалів, масових івентів

Види та типи носіїв, їхні можливості. Особливості використання різних видів реклами. Юридичні, графічні та часові правила використання різних видів реклами. Мета та суть PR-технології фестивалю та масових івентів. Особливості роботи PR-департаменту фестивалів та масових івентів.

Продакшн фестивалів та масових івентів

Поняття «звукове обладнання». Специфіка та специфікація обладнання. Можливості та особливості застосування звукового обладнання для фестивалів та масових івентів різних видів та типів. Поняття «світлове обладнання». Специфіка та специфікація обладнання. Можливості та особливості застосування світлового обладнання для фестивалів та масових івентів різних видів та типів. Поняття «відео-обладнання». Специфіка та специфікація обладнання. Можливості та особливості застосування для фестивалів та масових івентів різних видів та типів. Види спецефектів. Специфіка та специфікація обладнання. Можливості та особливості застосування спецефектів та декору для фестивалів та масових івентів.

Внутрішня та зовнішня інфраструктура. Необхідні потужності для проведення фестивалів та масових івентів. Особливості роботи входної групи, кейтерингу, бекстейджу, охорони, технічних служб. Внутрішня та зовнішня логістика.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Зеленська Л.М. Івент-менеджмент : навч. посіб. Київ : НАККІМ, 2018. 148 с.
2. Набоков Р.Г. Специфіка режисури та арт-технологій у процесі створення івент-продукту. *Культура України*. 2020. Вип. 70. С. 201-210.
3. Палеха Ю., Мошек Г., Миколайчук І. Основи менеджменту. Теорія і практика: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 528 с.
4. Щурик М.В., Бринзей Б.С. Фестивальний рух як один із перспективних напрямів розвитку event-туризму в регіоні. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 39(2). С. 57-60.
5. Яковлев О.В. Фестивальний рух як чинник інтеграції та збереження національного культурного

«ПРОДЮСУВАННЯ ІВЕНТІВ»

Продюсування як вид людської діяльності

Історія становлення та розвитку продюсерської діяльності. Сутність продюсерської діяльності. Мета і завдання продюсерської діяльності. Законодавче та правове забезпечення продюсерської діяльності. Креативні індустрії як сектор продюсерської діяльності та їх структура. Продюсування як різновид підприємницької діяльності. Бізнес-середовище продюсерських проектів.

Продюсер та його команда

Стейкхолдери продюсерського проекту. Побудова організаційно-функціональної структури проекту. Персонал проекту. Генеральний, виконавчий, лінійний продюсер. Планування кар'єри. Обов'язки членів продюсерської команди. Жорсткі та м'які навички керівника та членів команди продюсерського проекту. Принципи та результати взаємодії учасників проекту. Оцінка якості та результативності роботи команди. Робота продюсера над договірним забезпеченням проекту.

Музичний ринок та робота продюсера в музичному бізнесі

Структура музичної індустрії. Концертно-гастрольна діяльність. Рекординг. Рекламна продукція. Способи комерціалізації музичного продукту. Промоція музичного продукту. Створення аудіовізуального продукту (кліпу, проморолику, іміджевого фільму, політичного ролику). Ротація. Продюсування музичної сфери. Аудит і моніторинг ринку українського шоубізнесу.

Продюсування на ТБ

Структура індустрії телебачення. Аналіз системи продюсування сучасних TV шоу-програм. Аудиторія, споживачі інформації та засоби масової комунікації. Роль продюсера у контролі процесу інформування. Аналітика потреб суспільства в TV-продукті. Організація кастингів. Телевізійні формати. Суспільне мовлення. Громадське телебачення. Комерційні телеканали.

Продюсування в кіноіндустрії

Структура кіно-індустрії. Особливості продюсування кіно. Вітчизняна та зарубіжна практика. Відмінності телевізійного продюсування від кіно-продюсування. Продюсування документального кіно. Продюсування фестивального кіно. Кіно-фестивалі в Україні та закордоном. Специфіка роботи кіно-індустрії в Україні: загрози та перспективи її розвитку.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Про кінематографію : Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/9/98-vr?nreg=9%2F98-%E2%F0&find=1&text=%EC%E0%E9%ED%EE%E2&x=0&y=0> (дата звернення: 20.01.2022).
2. Пайн Дж. Економіка вражень: битва за час, увагу та гроші клієнта. Харків : Віват, 2021. 416 с.
3. Роднянський А. Виходить продюсер. Київ : Брайт Букс, 2016. 408 с.

Критерії оцінювання

Фаховий іспит відбувається у формі відповідей на тестові завдання та оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Кожен варіант містить 50 тестових завдань. Вірна відповідь на одне тестове завдання становить 2 бали.

Кількість балів	Традиційна оцінка	Критерії оцінювання результатів фахового іспиту
180-200	«Відмінно»	Вступник правильно відповів на 80-100% питань у тестах. Продемонстровано високий рівень навчальних досягнень вступника. Повне засвоєння та усвідомлення матеріалу.
145-179	«Добре»	Вступник правильно відповів на 50-79% питань у тестах. Продемонстровано достатній рівень навчальних досягнень вступника. Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє його усвідомлення.
124-144	«Задовільно»	Вступник правильно відповів на 30-49% питань у тестах. Продемонстровано середній рівень навчальних досягнень вступника. Часткове засвоєння матеріалу.
100-123	«Незадовільно»	Вступник правильно відповів на 0-29% питань у тестах. Продемонстровано початковий рівень навчальних досягнень вступника. Теоретичний матеріал не засвоєно.